

Jan van Buren

DE PRAKTIJK
VAN HET
SAMENKOMEN
ALS GELOVIGEN

Verslag van besprekingen in Apeldoorn 1993-1994

De praktijk van het samenkomen als gelovigen

Verslag van besprekingen in Apeldoorn 1993-1994

Auteur: Jan van Buren (verslag)
Redactie: Hugo Bouter
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Eerste editie: 2023
Copyright: OudeSporen online uitgeverij

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*‘opdat je weet hoe men zich moet gedragen in het huis
van God, dat is de gemeente van de levende God,
de pilaar en grondslag van de waarheid’.*

1 Timotheüs 3:15

Inhoud

De eredienst	7
Wat is de eredienst ?	7
Hoe ontstaat aanbidding?	8
Waar werden de offers vroeger gebracht?	9
Waar brengen wij nu onze offers?	9
Waarom geven we liederen op?	10
Welke broeders kunnen dit doen, en hoe komt het dat je sommigen niet hoort?	11
Actieve broeders	11
Het gemeenschappelijke en het persoonlijke element	12
Ouderen en jongeren	12
Ten slotte	12
De woordbediening	13
Wat is profetie?	13
De persoonlijke instelling en vorming van de profeet	14
Voorbereiding van de samenkomst	16
Wat is het onderwerp waarover gesproken moet worden?	16
Wie spreken er in de samenkomst?	17
Hoe moet het gezegd worden?	19

Anderen beoordelen	21
Evaluatie	22
De woordbediening vervolg.	23
Vorbereiding voor de dienst	23
Naast de hoorders staan	25
Voorbeeld van uitleg, leer en praktijk	26
Geschikt voor een dienst.	26
Kritiek op de spreker	27
Frisse samenkomsten	28
Tijdsduur van de samenkomst	28
Allen met een boodschap van God naar huis	29
De bidstond	30
Het belang van het gebed	30
Gemeenschappelijk gebed.	31
Gebedsonderwerpen.	33
Samen bidden met volharding	33
Eerst danken, dan bidden.	34
De bijbelbespreking.	36
Het doel van de bijbelbespreking	36
Vorbereiding van de bijbelbespreking	38
Het goed functioneren van de bijbelbespreking	40
De bijbelbespreking moet begrijpelijk zijn	41
De uitwerking van de bijbelbespreking in ons leven	41

De broedervergadering	44
Ontstaan van de ‘broedervergadering’	44
Broeders met de gave van besturen	45
Wie nemen aan de broedervergadering deel?	45
Wat bespreken we?	46
Hoe komen we tot een eensluidend besluit?	47
Kan een broedervergadering een besluit namens de gemeente nemen?	50
Hoe en wanneer houden we een broedervergadering?	50
Een broedervergadering, of een gemeenteavond	51
Fundamenteel en niet-fundamenteel kwaad.	52
Hoe denkt God over zonde/kwaad?	52
Hoe handelen wij met zonde bij onszelf, bij anderen, of in de gemeente?	53
Wat is bijbelgetrouw?	56
Hoe gaan we om met gelovigen die volgens onze begrippen een onjuist inzicht bezitten. Kunnen wij hen ontvangen aan het avondmaal?	58
Hoe gaan we om met moreel verval?	63
Het huwelijk.	63
Ongelovige kinderen.	66
Een vriend die luistert.	67

De eredienst¹

Deze bespreking was de eerste in een nieuwe reeks. Nagedacht zal worden over: ‘De praktijk van het samenkomen’. De principiële zijde van het samenkomen was al sinds november 1985 op de 5e zaterdag van de maand uitvoerig aan de orde geweest. Van deze bespreking is geen bandopname gemaakt en wordt door Medema geen verslag meer verstrekt.

Op 30 januari 1993, waren ongeveer 250 broeders uit alle delen van Nederland en België naar Apeldoorn gekomen. Het was een goede bespreking met veel praktische aanwijzingen.

Wat is de eredienst ?

Zijn de dienst van het Woord en de bidstond ook een ‘eredienst’? De dienst van het Woord werd met de reformatie door Calvijn aangeduid als de ‘eredienst’. Dit begrip is door velen in de geschiedenis van de kerk overgenomen. Ook nu nog worden vele kerkdiensten waar het Woord wordt gepredikt, ‘erediensten’ genoemd. Natuurlijk is het waar, dat als wij luisteren naar Gods Woord, wij God hierdoor ook eren. En als wij bidden op de bidstond en ons afhankelijk opstellen ten opzichte van God, dan eren wij in die samenkomst daardoor God.

---

1 Verslag van de eerste landelijke bijbelbespreking op 30-01-1993 te Apeldoorn over: ‘De praktijk van het samenkomen.’

Maar met de eredienst bedoelen we eigenlijk dat we God samen op de eerste dag van de week iets brengen: onze bewondering voor hem uit in aanbidding. Wij doen dit door Hem geestelijke offeranden te brengen. Deze kunnen uitgesproken worden, maar kunnen ook rechtstreeks uit onze harten opstijgen tot God. In deze specifieke eredienst nadert de gelovige als een priester tot God. In de bidstond en in de prediking van het Woord, komt God naar ons toe in onze situatie.

Hoe ontstaat aanbidding?

Dat valt zondagmorgen bij het begin van de samenkomst niet zomaar op ons. Wij moeten leven in een geest van aanbidding, dat begint bij wijze van spreken op maandagmorgen al. De hele week door, elke dag, moet er in feite gebed en lofprijzing voor God in ons hart zijn. Dit zal in onze daden en in onze levenshouding te zien moeten zijn. Treffend hierbij is Romeinen 12:1, waar we lezen: (...) ‘dat u uw lichamen stelt tot een levend, heilig en God welgevallig offer; dit is uw redelijke eredienst’ (of: godsdienst). De zondag is een vervolg, een voortvloeiende van onze beleving door de week, bovendien is aanbidding in de samenkomst iets wat we gezamenlijk doen. Ten diepste echter is aanbidding en het eren van de Heere Jezus iets individueels, we naderen allemaal persoonlijk tot Hem. Dat zien we ook in het Oude Testament.

Waar werden de offers vroeger gebracht?

Offers werden reeds vanaf de tijd van Noach gebracht op een altaar. Ook Job en Abraham hadden hun eigen altaar als plaats van aanbedding. Maar toen God in de woestijn te midden van het volk Israël ging wonen, moesten de Israëlieten hun offers brengen op het altaar bij de tabernakel. Toen het volk in het land was gekomen, moesten ze met hun offers naar de plaats gaan die God zou aanwijzen; zeven keer lezen we dit in Deuteronomium 12.

Koning David heeft naar die plaats gezocht en hij heeft het voorbereidende werk gedaan voor het bouwen van de tempel van God en de offerplaats van het volk. Zijn zoon Salomo heeft de tempel gebouwd. Op grond van de offers die werden gebracht, kon God te midden van Zijn volk wonen. Volgens de voorschriften van Gods wet moest het volk driemaal per jaar – op de grote feesten – daar samenkomen om God hun offers te brengen en Hem hierdoor te eren.

Waar brengen wij nu onze offers?

Aan de Samaritaanse vrouw in Johannes 4 maakte de Heere Jezus bekend dat aanbedding nu niet meer gebonden is aan een geografische plaats. Het uur is gekomen dat het voorhangsel is gescheurd, en daardoor hebben wij vrije toegang tot God door Christus. Aanbidden, en daardoor God eren, kunnen wij nu op ieder moment van de dag en op elke plaats, en wel:

- persoonlijk;

- als gezin;
- samen als gelovigen.

Aanbidding kan uiteraard pas dan ontstaan, als de bekering heeft plaatsgevonden; zie hiervoor ook de geschiedenis van de Samaritaanse vrouw.

De Heere Jezus vergadert nu in deze tijd de gelovigen rondom Hemzelf (Matt. 18: 20). En Hij heft in het midden van de gemeente Zelf de lofzang aan (Hebr. 2:12). De Heere Jezus wil de Zijnen graag samen bij Zich hebben om met Hemzelf God te prijzen, dat is de eredienst. Dit doen we als een heilig priesterschap, in de gemeente. Ons koninklijk priesterschap oefenen wij uit in de wereld.

Het tweede punt van bespreking was de vraag: *Hoe werkt dit nu in de praktijk, geestelijke offers brengen aan God; en elkaar opbouwen door liederen en door het Woord?*

Waarom geven we liederen op?

Broeders geven liederen op en lezen bijbelgedeelten voor, om de harten te richten op de Heere Jezus. Onze bewondering voor Hem uiten wij met dankzegging en aanbidding. Dit kan zo uit ons hart opstijgen tot God, of uitgesproken worden in een gebed, of vertolkt worden met een lied.

Welke broeders kunnen dit doen, en hoe komt het dat je sommigen niet hoort?

Iedere broeder kan zich door de Heilige Geest laten gebruiken, maar de praktijk is dat niet elke broeder bijvoorbeeld een lied opgeeft. Sommige broeders durven zich absoluut niet te uiten in het openbaar. Maar dat wil helemaal niet zeggen dat zij daar zitten met een leeg hart. De zusters zwijgen toch ook? Het blijkt dat broeders die eerst zwegen, na een duwtje in de rug door een gesprek met een andere broeder daarna wel liederen opgeven, bidden of bijbelgedeelten voorlezen.

Actieve broeders

Broeders die actief deelnemen aan de dienst, dienen zich af te vragen: Geef ik andere broeders wel voldoende ruimte. Met name in grote vergaderingen is het praktisch onmogelijk dat elke broeder meerdere liederen opgeeft, een gebed uitspreekt of een bijbelgedeelte voorleest. Want het zingen van een lied duurt gemiddeld drie a vier minuten. Als een broeder vier liederen opgeeft, dan is de dienst al voor vijftien minuten gevuld! Hoe is het dan, broeders? Wanneer u samenkomt, een ieder van u heeft een psalm, een leer, ... eenieder op zijn beurt (1 Kor. 14:26-27).

Het gemeenschappelijke en het persoonlijke element

In de samenkomst hebben we een gemeenschappelijke aanbedding, maar tevens een persoonlijke aanbedding. Daarom moeten we niet alles wat in onze gedachten opkomt, voorlezen en zeggen of laten zingen. God wil dat wij ook ons verstand gebruiken: wat ik in het midden breng moet opbouwend zijn voor het geheel en tot eer van God (1 Kor. 14:15-20).

Ouderen en jongeren

Voor jonge gelovigen is het belangrijk te weten dat ouderen niet erop letten of de jonge broeder het wel mooi zegt, maar het juist fijn vinden als jongeren zich uiten in de samenkomst.

We moeten ook leren door ervaring, daarom moeten we niet te krampachtig zijn. Als we bijvoorbeeld een lied in ons hart hebben voor Hem en blijven wachten, dan kan het gebeuren dat een andere broeder dit lied opgeeft; maar de Heer had mij misschien wel willen gebruiken. Door die ervaring leren we dat de Heilige Geest niet alleen in anderen, maar ook in mij en in allen werkt!

Ten slotte

Het is iedere keer opnieuw een oefening voor de broeders: Wil de Heilige Geest dat 'deze gedachte' in het midden wordt gelegd, en wil de Heilige Geest mij hiervoor gebruiken.

De woordbediening²

Lezen: 1 Korinthiërs 12:4-11; 14:26,29-32; Ezra 7:10

Door de dienst van het Woord wil God tot ons spreken. In principe kan God hier iedere broeder voor gebruiken, door hem vijf woorden met verstand te laten spreken, maar Hij heeft sommigen een gave gegeven om het Woord uit te leggen.

Het onderwerp van de bespreking is: Hoe kan ik anderen dienen met Gods Woord?

Wat is profetie?

Profeteren is spreken vanuit de tegenwoordigheid van God; dus woorden van God doorgeven. 'Als iemand spreekt; laat het zijn als uitspraken van God' (1 Petr. 4:10). 'Wie profeteert, spreekt voor mensen tot opbouw, vermaning en vertroosting' (1 Kor. 14:3).

Om te groeien in het geloof en Gods wil en gedachten te leren kennen, hebben wij opbouwende woorden nodig. Het kan ook gebeuren dat er dingen fout gaan in ons leven, dan hebben we misschien vermaning nodig. Of iemand heeft verdriet, dan is een woord van troost en bemoediging op zijn plaats.

---

2 Verslag van de tweede landelijke bijbelbespreking op 26 juni 1993 te Apeldoorn over: 'De praktijk van het samenkomen.'

De taak van een profeet is niet altijd zo prettig. Hij werd vroeger, maar hij wordt ook nu nog door God gebruikt om afwijkingen bij het volk van God aan te tonen; en het volk weer terug bij God, of dichter bij Hem te brengen.

De persoonlijke instelling en vorming van de profeet

Om het Woord van God aan anderen te kunnen doorgeven moet men zelf in gemeenschap met God leven. Wat dat betreft kunnen we van de houding van Ezra heel veel leren. 'Hij was een Schriftgeleerde, bekwaam in de wet van Mozes, welke de Heere, de God van Israël gegeven had. Ezra had er zijn hart op gezet om de wet van de Heere te onderzoeken en haar te volbrengen, en om in Israël inzetting en verordening te onderwijzen. Toen ik dit vernam, scheurde ik mijn kleed en mijn mantel en zat verbijsterd neer; en tot mij kwamen allen die beefden voor de woorden van de God van Israël. Terwijl Ezra zo bad en deze belijdenis deed en zich huilend voor het huis van God liet neervallen, voegde een zeer grote gemeente van mannen, vrouwen en kinderen uit Israël zich bij hem; want ook het volk hilde luid' (Ezra 7:6,10; 9:3,4; 10:1).

Ezra was bekwaam in de Schriften, hij had zich het Woord eigen gemaakt. Maar niet alleen om kennis op te doen, maar dit zelf in praktijk te brengen en daarna aan anderen te leren. Ezra is zelf verbijsterd over de toestand van het volk en maakt zich één met hen. Dit heeft als uitwerking dat zijn boodschap bij anderen overkomt en doel bereikt.

De koning van Israël had als taak het volk voor te gaan in het dienen van God. Om dat te kunnen doen, moest hij zelf een afschrift van het wetboek bij zich hebben en daarin moest hij voortdurend lezen, heel zijn leven, om te leren de Heere, zijn God, te vrezen en de wet in praktijk te brengen. Opdat zijn hart zich niet zou verheffen boven zijn broeders, en hij van het gebod niet afweek naar rechts of naar links (Deut. 17:18-20). Een dienstknecht moet dus zelf de wil van God willen doen in zijn leven (Joh. 7:17). Zelf een hoorder en dader willen zijn, en dan pas een leraar zijn (Jak. 1:21-23; 3:1).

In Psalm 119 spreekt een dienstknecht over het Woord van de Heere, en hij:

- verlustigt zich in het Woord, vs. 16;
- onderhoudt het Woord, vs. 17;
- vertrouwt op het Woord, vs. 42;
- hoopt op het Woord, vs. 74;
- smacht naar het Woord, vs. 123;
- heeft het Woord lief, vs. 140.

De opleiding tot profeet van God vindt niet alleen plaats achter het bureau waar hij het Woord bestudeert, maar ook in de praktijk van het dagelijks leven. Een dienstknecht van God moet zich heel zijn leven laten leiden door de Heilige Geest (Rom. 8:14). Door de week persoonlijk in de praktische omstandigheden en 's zondags gemeenschappelijk in de samenkomsten. De opleiding tot de dienst vindt plaats 'in de woestijn' van het leven op aarde. Dat vinden we bij Johannes de Doper en Paulus, daar worden dienstknechten door de Heilige Geest gevormd en beproefd. De Heere Jezus werd ook geleid, d.i. rondgeleid in de woestijn door de Heilige Geest (Luk. 4:1-2).

Vorbereiding van de samenkomst

In de samenkomst komt het Woord van God niet zo maar op je vallen. Als God een broeder gebruikt om het Woord door te geven, dan heeft hij dit gedeelte meestal zelf al eerder overdacht. Het kan misschien jaren geleden zijn maar ook kort voor de samenkomst, dat hij hiervan persoonlijk heeft genoten en geleerd. En dat de Heilige Geest op dat moment een gedeelte in zijn herinnering brengt om dit door te geven.

Dus niet bijbelstudie doen om preken voor te bereiden, maar zoals Ruth aren lezen, verzamelen en delen met anderen. Voedsel verzamelen voor jezelf en anderen is werk op de knieën. Hebben we een gave van God gekregen om Zijn Woord uit te leggen en anderen hiermee te dienen, dan is het goed meer geestelijke bagage dan direct nodig bij zich te hebben. David ging naar de beek (een beeld van het Woord van God) en verzamelde daar vijf stenen om Goliath ermee te verslaan, hoewel God wist dat hij er maar één nodig had.

Broeders kunnen in de praktijk al jong oefenen door evangelisatie of club-werk te verrichten.

Wat is het onderwerp waarover gesproken moet worden?

‘Wie is de trouwe en wijze slaaf, die de Heer over zijn huisbedienden gesteld heeft om hun het voedsel te geven op de juiste tijd?’ (Matt. 24:45).

God weet en kent de omstandigheden van alle hoorders. Zo kan het gebeuren dat een broeder uit een andere plaats op bezoek is, een bijbelgedeelte uitlegt en daarbij een boodschap doorgeeft, terwijl hijzelf van bepaalde feiten die spelen niet op de hoogte is. Maar het kan ook gebeuren dat bepaalde feiten wel bekend zijn bij de spreker en hij in de toespraak daarop ingaat. Uiteindelijk bepaalt God wat gezegd moet worden en kan de Heilige Geest bekend maken wat nuttig is. Uit ervaring weten velen dat dit soms heel wonderlijk en direct gebeurt.

God wil ons door liederen en gebeden naar een bepaald onderwerp leiden. Het is daarom goed in alle rust te letten op de Heere en Zijn aanwijzingen. In bijzondere gevallen kan een ander onderwerp naar voren komen. Het kan gebeuren dat een broeder die een lied opgeeft, misschien niet op de aanwijzingen van de Heer heeft gelet. En daardoor kunnen broeders die spreken in verwarring worden gebracht. Een lange stilte in een vergadering voordat een broeder opstaat om te spreken kan geestelijke armoede zijn, maar dat hoeft niet zo te zijn. Dit kan ook te maken hebben met de volksaard van de gelovigen. God kan ook met name in een kleine vergadering met weinig woorden veel zegen geven.

Wie spreken er in de samenkomst?

Nadat de broeders in de samenkomst aan de Heer gevraagd hebben welk onderwerp naar voren gebracht moet worden, dienen ze ook te vragen: Wilt U mij, Heer, of iemand anders gebruiken om hierover te spreken. 'Nu is er verscheidenheid in genadegaven, maar het is dezelfde Geest; er is verscheidenheid van bedieningen, en het is

dezelfde Heer; en er is verscheidenheid van werkingen, maar het is dezelfde God Die alles in allen werkt. Maar aan ieder wordt de openbaring van de Geest gegeven tot wat nuttig is' (1 Kor. 12:4-11).

God heeft sommige broeders met een gave toegerust om het Woord van God uit te leggen. Het is daarom normaal dat sommigen meer gebruikt worden door de Heilige Geest dan anderen. Die anderen hebben weer een andere gave ontvangen (1 Kor. 12:12-31).

Broeders die weinig spreken hebben soms meer tijd nodig dan ervaren broeders, om hun gedachten te ordenen en aarzeling te overwinnen om op te staan en een woord door te geven. Dit geldt met name voor jonge broeders, die nog nooit gesproken hebben. Door innerlijke overtuiging geeft God in het algemeen aan broeders een woord te spreken, hoewel jonge broeders misschien trillen op hun benen als zij opstaan.

Een goed evenwicht tussen ouderen en jongeren is belangrijk. Oudere broeders dienen te letten op jongere broeders; de Heer kan hun ook een woord hebben gegeven, het is goed als zij dit uiten en hun gave kunnen ontwikkelen.

Er is een tendens dat jongeren zo nodig moeten spreken. Maar als de komst van de Heer nog uitblijft, kunnen deze jongeren zich nog voldoende uiten in de dienst van het Woord, misschien wel meer dan hen lief is. Met name in kleine vergaderingen, vooral als er weinig gaven zijn, kan het moeilijk zijn om iedere week weer een frisse boodschap te brengen.

Als een broeder uit een andere plaats op bezoek is en een gave heeft om het Woord uit te leggen, gebeurt het vaak dat hij door de Heer

op die dag gebruikt wordt. Maar men moet niet als regel aannemen dat deze broeder ook zal spreken. De Heilige Geest is niet gebonden, allen moeten zich beschikbaar stellen voor Hem.

Hoe moet het gezegd worden?

Door de prediking moet de aandacht gericht worden op de Heere Jezus en niet op de spreker. De prediking moet niet uit overredende woorden van wijsheid bestaan, maar in betoon van de Geest en van kracht, opdat uw geloof niet zou zijn in wijsheid van mensen, maar in de kracht van God (1 Kor. 2:1-4). 'De geesten van de profeten zijn aan de profeten onderworpen'. De profeten moeten ook hun verstand gebruiken om anderen te onderwijzen (1 Kor. 14:19, 32).

Iemand die een gave heeft ontvangen moet nooit verder gaan dan de mate van het geloof, die God hem Heeft toebedeeld (Rom. 12:3-7). Dus wat jezelf niet hebt verwerkt of begrepen, moet je niet aan anderen proberen over te brengen.

Als een gedeelte van de Schrift wordt uitgelegd, moet dit altijd gebeuren in de samenhang van het geheel, en door Schrift met Schrift te vergelijken. De sprekers dienen zich te realiseren dat hun gehoor uit verschillende personen bestaat, gelovigen en ongelovigen. Ongelovigen of onwetenden zouden getroffen moeten worden door de werking van de Heilige Geest. Het verborgene van hun hart wordt openbaar, God wordt aangebeden en men erkent dat God werkelijk in het midden is (1 Kor. 14:23-25).

In de samenkomst bevinden zich ook mensen die verkeren in verschillende omstandigheden. Sommigen zijn dankbaar en blij, anderen bedroefd, weer anderen verkeren in grote moeilijkheden of zorgen enzovoorts.

De kinderen die zich in de samenkomst bevinden, hebben ook een zegen nodig. Belangrijk is het om kinderen erbij te betrekken en zo te spreken dat de kinderen het begrijpen, zonder kinderachtig te worden. De dienst van het Woord behoeft daarom ook geen zondagsschool of bijbelklas te zijn, want op school moeten soms ook moeilijke dingen worden geleerd. Daarom is het niet nodig uit Groot Nieuws of het Boek te lezen. Maar de spreker moet wel erop letten niet over de hoofden van de hoorders te spreken. Om een boodschap goed over te brengen, is de opbouw en de vorm waarin de boodschap wordt gebracht belangrijk (Kol. 4:6).

Er zijn sprekers die in hun toespraak lijken op Columbus:

- als ze vertrekken weten ze niet waar ze heengaan;
- halverwege weten ze niet waar ze zich bevinden;
- en aan het einde weten ze niet waar ze zijn aangekomen.

Andere sprekers springen van de hak op de tak in hun toespraak, dit is vermoeiend voor de hoorders. Weer anderen doen aan gedachten-associaties: van het ene onderwerp gaan ze over naar het andere onderwerp. Uiteindelijk is alles misschien waar, wat gezegd werd; maar het is niet meer duidelijk wat de boodschap precies was. Het is duidelijk voor de toehoorders, als de spreker op de inhoud van de liederen en het gebed ingaat en de lijn volgt van het onderwerp dat de Heilige Geest in het midden brengt.

De spreker moet in zijn toespraak niet te veel uitweiden om de tijd vol te maken. Wellicht wil de Heilige Geest nog andere broeders gebruiken om het onderwerp uit te diepen of van een andere kant te belichten. Hij dient dus steeds het doel van zijn boodschap voor ogen te hebben en zijn toespraak op te bouwen tot een climax of anticlimax.

De spreker moet zichzelf zijn en anderen niet imiteren of zijn stem verdraaien, maar hedendaagse taal gebruiken. Het is ook belangrijk om oogcontact te hebben met de hoorders. Valt men in slaap, dan dient de spreker zich af te vragen: 'Wat is er aan de hand, waarom kom ik niet over?' Om de aandacht van de hoorders vast te houden, kunnen illustraties verhelderend werken. Maar dit dient ook weer niet overtrokken te worden.

Verder kan het belangrijk zijn dat twee of drie profeten spreken (1 Kor. 14:29). De ene hoorder begrijpt een spreker soms moeilijk, terwijl een ander deze spreker goed begrijpt. God wil dat we allen met een zegen uit het Woord naar huis terugkeren.

Anderen beoordelen

Gelovigen zijn geestelijke mensen en kunnen daardoor beoordelen of dat wat gezegd werd naar Gods gedachten is. Dit betekent niet dat de spreker veroordeeld moet worden. Het gaat niet om de spreker, maar om de boodschap die tot de hoorders is gekomen.

Het kan goed zijn om jonge broeders, of broeders met weinig vrijmoedigheid, te stimuleren. Terwijl andere broeders misschien in

alle liefde moeten worden afgeremd. In ieder geval is contact tussen spreker en hoorders belangrijk en kan een bemoediging nuttig zijn.

Evaluatie

Ten slotte is het voor allen heel belangrijk na te denken over het gesprokene. De spreker ontvangt, als hij woorden van God heeft gesproken, altijd de eerste zegen. Maar hij moet niet denken, als het een woord van vermaning was: dit was voor de toehoorders, want het Woord geldt ook voor hemzelf.

Verder dient hij zich af te vragen: Heb ik alles gedaan om de gelovigen te dienen door hun harten te raken. De spreker dient zich steeds te oefenen in de gave en de bediening die God hem heeft gegeven.

De hoorders en de sprekers dienen het Woord op zich te laten inwerken, zodat hun geloof vruchten voortbrengt en groeit. Zo hebben allen, broeders en zusters, sprekers en luisteraars, een verantwoordelijkheid in de dienst van het Woord, waardoor God tot Zijn eer en doel kan komen in het leven van de gelovigen.

De woordbediening vervolg³

De bespreking over de dienst van het Woord werd voortgezet. Lezen 1 Korinthiërs 14:26-32. Aan de orde kwam de praktische uitleg van de Bijbel:

- Hoe houden we de samenkomsten fris en levendig, zodat we allen echt met een boodschap naar huis gaan.
- Verder werd er een begin gemaakt met het gebed, en het praktische verloop van de bidstond.

Vorbereiding voor de dienst

Als God een broeder een gave gegeven heeft om Zijn Woord, de Bijbel, uit te leggen, dan moet hij de Schrift bestuderen, niet alleen om kennis van de leer te krijgen. Maar hij moet dit zelf verwerken om het op Gods tijd praktisch te kunnen doorgeven.

We moeten allen streven naar de genadegave van het profeteren (1 Kor. 14:1), en die gave verder ontwikkelen om anderen te kunnen dienen. Sommige broeders zijn in hun toespraken leerstellig en theoretisch, terwijl anderen praktisch zijn. Maar hun toespraken kunnen mager zijn door een zwakke onderbouwing uit de Schrift. Iemand kan wel theoretische kennis hebben van het Woord van God,

---

3 Verslag van de derde landelijke bijbelbespreking op 30 oktober 1993 te Apeldoorn over: De praktijk van het samenkomen.

zoals bijv. Paulus. Echter om door God gebruikt te worden voor een dienst is het nodig eerst een persoonlijke ontmoeting te hebben met de Heere Jezus.

Daarna volgt de periode met God in de woestijn, de plaats van beproeving, om persoonlijk onderwijs van de Heere Jezus te ontvangen. Daarna kan Hij pas een gelovige roepen om hem te zenden en te gaan prediken. Paulus had God leren kennen doordat hij Hem had ontmoet door openbaring, door Zijn Woord, en door ervaringen tot zelfs in de gevangenis.

Wij kunnen veel leren van hen die ons voorgingen, of nu nog praktisch voorgaan in de navolging van Christus. Timotheüs had een bijzondere opleiding tot de dienst. Dit gebeurde doordat hij Paulus ging volgen, die kon zeggen dat hijzelf Christus navolgde. 'Maar jij hebt nauwkeurig nagevolgd mijn leer, mijn wijze van doen, mijn bedoeling, mijn geloof, mijn liefde, mijn volharding, mijn vervolgingen, mijn lijden, zoals mij is overkomen (...). 'Je weet van wie je het hebt geleerd, en omdat je van jongs af de heilige geschriften kent' (2 Tim. 3:10-17).

De praktische toepassing van het Woord hangt af van wat op een bepaald moment belangrijk is om door te geven. Dit kunnen we niet uit een boekje leren, hoewel we veel kunnen leren van gelovigen die boeken hebben geschreven. Er zijn veel goede leerstellige boeken geschreven, maar ook pastorale praktische boeken, waarin anderen hun ervaringen doorgeven. De gemeente van God bestaat uit vele gelovigen. Helaas behoren we door scheuringen en verdeeldheid niet allemaal tot dezelfde kring. Daardoor missen we het genot van verschillende gaven, die God geeft aan heel Zijn gemeente. Het is

van belang dat we de dingen waarvan we kennis nemen toetsen aan de Bijbel.

Naast de hoorders staan

De broeder die spreekt, moet zo spreken dat begrepen wordt wat hij zegt. Het niveau moet niet zo hoog liggen dat er een andere broeder, als uitlegger, aan te pas moet komen om de toespraak toe te lichten (1 Kor. 14:27).

De broeders die spreken, moeten daarom naast de hoorders gaan staan en door de Schrift te openen de harten van de toehoorders warm maken en hun ogen openen voor de Heere Jezus. Dit deed Hij ook bij de Emmaüsgangers (Luk. 24:13-32).

Toen de Heere Jezus op aarde was had ook Hij belangstelling voor de mensen en kende Hij hun omstandigheden. Als Hij in de synagoge sprak, ging Hij in op die omstandigheden. Ook Paulus wist wat lijden betekende en hij kon zowel met overvloed als met gebrek omgaan.

Sprekers moeten daarom niet alleen vanaf de preekstoel kunnen leren, maar ook de noden van de hoorders kennen en met hen meelijden of meehuilen. Sommige dingen moeten niet in het openbaar gezegd worden, maar kunnen beter in de persoonlijke sfeer besproken worden.

Voorbeeld van uitleg, leer en praktijk

In Lukas 4:27 noemt de Heere Jezus de geschiedenis van de genezing van Naäman de Syriër, uit 2 Koningen 5. God had Zichzelf bekendgemaakt aan Israël als hun God. Maar de Heere Jezus wilde de Joden leren dat de genade van God de grenzen van het land overstijgt. Uit deze geschiedenis kunnen we leren hoe het meisje haar liefde voor haar meester en haar geloof in de God van Israël toont, en verwijst naar de profeet. God gebruikt wel zeven verschillende personen om Naäman uiteindelijk te brengen waar Hij hem hebben wilde, zodat hij genezen werd.

Koning Joram was bevooroordeeld, toen hij een boodschap ontving. Uit deze geschiedenis kunnen we veel praktische dingen leren, zoals:

- liefde betonen voor, en goed overkomen bij anderen;
- getuigen van ons geloof in God in moeilijke omstandigheden;
- wijzen op de profeet, voor ons de Heere Jezus;
- een schakel zijn in de keten van God;
- niet bevooroordeeld luisteren naar een boodschap.

Geschikt voor een dienst

Profeteren is spreken vanuit de tegenwoordigheid van God (1 Petr. 4:10-11). Daarbij gaat het niet alleen om onze ervaringen. God wil een spreker gebruiken om harten van mensen aan te raken. Wil de broeder een mond van God zijn en bruikbaar zijn voor een dienst, dan moet hij zelf rein en in gemeenschap met God zijn weg gaan.

Er kunnen echter omstandigheden optreden waardoor een broeder niet meer geschikt is om het Woord van God door te geven. Doordat er bijv. dingen gebeurd zijn in zijn persoonlijke leven, of zijn gezinssituatie, waardoor de gemeenschap met God verstoord is. Maar het kan ook gebeuren dat deze broeder later na belijdenis en herstel weer op gepaste wijze een dienst kan verrichten.

Kritiek op de spreker

Broeder A en zijn dienst worden tweeledig gewaardeerd:

- de één vindt het mooi, geniet en ontvangt een zegen, sommigen verheerlijken zelfs de boodschapper om zijn boodschap;
- een ander vindt het moeilijk, ontvangt geen zegen en heeft kritiek.

Belangrijk is: Hoe luisteren we? Dikwijls is er verkeerde kritiek op de spreker. Als er bij voorbaat kritiek in ons hart is op de spreker, dan horen we de boodschap van God die gebracht wordt ook niet meer. Ook als we slechte ervaringen hebben met de ander, dienen we elkaar toch te aanvaarden zoals Christus ons aanvaard heeft (Rom. 15:7).

Ook moeten we bereid zijn elkaar te vergeven, en elkaar bijstand te verlenen, om samen te groeien in het geloof (Ef. 4:32,15-16). De profetie moeten we niet verachten, maar alles beproeven en het goede behouden (1 Thess. 5:20-21).

Frisse samenkomsten

De Heilige Geest wil graag dat wij spontaan zijn en dat de atmosfeer fris is in de samenkomsten. Als de Heilige Geest gaat werken gaat de hemel open.

Er bestaat echter een gevaar voor automatisme. Bijvoorbeeld, een broeder in het werk van de Heer is op bezoek. Dikwijls zeggen de kinderen, en dat weten zij uit ervaring: ‘Nu zal vanavond deze broeder wel spreken’. Dit kan natuurlijk gebeuren. Toen Paulus in Troas op bezoek was, sprak hij ook. Hij had zeker iets te zeggen.

Als in een bepaalde plaats broeders weinig gaven hebben, en die worden niet verder ontwikkeld, dan hebben ze weinig te zeggen. Het gevaar bestaat dat daardoor vooral jongeren afhaken. Bepaalde gewoonten in de samenkomst kunnen door de Heilige Geest worden gebruikt, maar dit kan ook belemmerend werken. Het kan goed zijn de samenkomst te onderbreken door het zingen van een lied, of door niet direct te danken nadat een broeder gesproken heeft. Maar het moet mogelijk zijn dat nadat een broeder gedankt heeft, een andere broeder nog een woord heeft en dit alsnog doorgeeft.

Tijdsduur van de samenkomst

We zingen soms in een lied: ‘Hij is het waard dat ik op aard, al mijn tijd Hem dankbaar wijd’. En gelijktijdig kan het verlangen naar het einde van de samenkomst en naar de koffie aanwezig zijn, terwijl we op verjaardagen urenlang kunnen praten over onbenullige zaken zonder dat het ons verveelt.

Voor de tijdsduur van de samenkomst zijn geen bepaalde regels gegeven in de Bijbel. Een uur kan te lang zijn en anderhalf uur te kort. Het moet zo zijn dat we aan het einde zeggen: Is de samenkomst nu al afgelopen? Het is belangrijk dat we een afgemeten hoeveelheid geestelijk voedsel ontvangen. Juist zoveel als we kunnen opnemen (Matt. 24:45-46). Om dit deel te kunnen ontvangen is het goed dit 's zondagsmorgens aan God op de knieën te vragen.

Allen met een boodschap van God naar huis

Het is van belang dat de hoorders een boodschap meekrijgen.

- Om die te ontvangen moet de Heilige Geest de leiding in de samenkomst hebben en kunnen gebruiken wie Hij wil;
- en de hoorders willen luisteren.

Het is naar Gods gedachten dat de mogelijkheid aanwezig is dat allen, één voor één profeteren, opdat allen leren en allen getroost worden. Daarom moeten de geesten van de profeten aan de profeten onderworpen zijn (1 Kor. 14:31-32).

Daarom moet ook alles wat in de samenkomst naar voren wordt gebracht tot stichting zijn, welvoeglijk, met orde en in liefde gebeuren (1 Kor. 14:26, 40; 16:14). Als we dit willen praktiseren zegt Paulus: 'Let wel op wat ik zeg, want de Heer zal u inzicht geven in alle dingen (2 Tim. 2:7).

De bidstond

Het praktische verloop van de bidstond.

Lezen: Handelingen 2:42; 12:12; 1 Timotheüs 2:1-4.

Het belang van het gebed

God weet wat Zijn kinderen nodig hebben en Hij wil hen zegenen. Veel van deze zegeningen worden gegeven als verhoring op vragen in het gebed aan Hem gedaan. Niet altijd ontvangen we direct antwoord op vragen en gebeden, maar soms gebeurt dit wel. 'Het zal gebeuren dat Ik antwoorden zal, voordat zij roepen; terwijl zij nog spreken zal Ik verhoren' (Jes. 65:24).

Het krachtige gebed van een rechtvaardige vermag veel. 'Elia was een mens van gelijke natuur als wij, en hij bad een gebed' (Jak. 5:16-17).

Als we bidden, moeten we bidden in geloof. De Heere Jezus zei: 'Ik zeg u, als u een geloof hebt als een mosterzaad, zult u tot deze berg zeggen: Verplaats u van hier daarheen, en hij zal zich verplaatsen; en niets zal u onmogelijk zijn' (Matt. 17:20). Bergen van moeilijkheden kunnen door het gelovig gebed verdwijnen.

Gemeenschappelijk gebed

Willen wij als gemeente goed functioneren, dan moeten wij een biddende gemeente zijn. Want als we bidden, dan zijn we dicht bij God. Een groot gebrek is dat we te weinig bidden, zowel persoonlijk als gemeenschappelijk.

Met bidden moeten we beginnen in de binnenkamer, maar ook het gemeenschappelijk gebed is belangrijk. De Heere Jezus zei: 'Als twee van u overeenstemmen op aarde over de een of andere zaak die zij zouden begeren, zij zal hun gegeven worden door Mijn Vader, Die in de hemelen is. Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn naam, daar ben Ik in het midden van hen' (Matt. 18:19-20). Deze bekende tekst gaat in het bijzonder over gelovigen die samenkomen om te bidden, met Christus Zelf als het Middelpunt.

De eerste bidstond in het Nieuwe Testament vinden we in Handelingen 1, waar in de bovenzaal de discipelen samenkwamen om te bidden en te wachten op de belofte van de Vader, de Heilige Geest.

Al snel kwamen ze in een bedreigende situatie, maar met hun nood gaan ze naar God. Het gevolg was, nadat ze gebeden hadden, dat allen vervuld werden met de Heilige Geest en het Woord van God spraken met veel vrijmoedigheid. Zo ontstond er een beweging – letterlijk en figuurlijk – door God bewerkt (Hand. 4:24-31). We zien ook hoe belangrijk de apostelen het gebed vonden; ze wilden hun tijd verdelen voor het gebed en daarnaast de bediening van het Woord (Hand. 6:1-4).

Van de eerste gemeentelijke bidstond lezen we nadat Petrus is gevangen genomen. Vele gelovigen waren samengekomen om voor hem te bidden. De Heere verhoorde, en op een wonderlijke manier werd Petrus door een engel uit de gevangenis bevrijd (Hand. 12:5, 12).

Ook in het Oude Testament lezen we al van een samenkomen om gemeenschappelijk te bidden. Toen de Joden in ballingschap uit Babel mochten terugkeren naar Jeruzalem, riep Ezra aan de rivier Ahava een vasten uit om zich met het volk te verootmoedigen voor God, en van Hem een voorspoedige reis af te smeken. De ballingen kwamen bij elkaar en smeekten God hierover, en Hij liet Zich door hen verbidden (Ezra 8:21-23). Toen Ezra vanuit Babel in Jeruzalem was aangekomen, zag hij de grote nood waarin het volk was gekomen en zat verbijsterd neer met allen die voor de woorden van God beefden.

Ezra zag de grote nood waarin het volk was gekomen, vanwege hun zonden en de trouwbreuk aan God gedaan door de vaders, het volk en de ballingen (Ezra 9:4-7). Dit gebed en deze belijdenis heeft tot gevolg dat velen, mannen, vrouwen en kinderen, zich bij hem verzamelen en mede hun berouw aan God tonen (Ezra 10:1).

Van de houding van Ezra kunnen we veel leren, o.a.:

- we moeten ons vertrouwen volkomen op God stellen;
- bij schuld en falen past verootmoediging;
- bidden en vasten;
- als God ons zo ziet bidden, laat Hij zich verbidden;
- een initiatief nemen, zodat anderen kunnen volgen.

Gebedsonderwerpen

We kunnen bij elkaar komen om te bidden voor een bepaalde nood, maar ook om een gunst van de Heere af te smeken (Zach. 8:21). De bidstond dient dus o.a. om de noden aan God bekend te maken, en niet om via het gebed mededelingen te doen aan anderen, als een soort nieuwsbureau.

Het is belangrijk dat we een gebed met ons hart uitspreken en niet een standaard gebed opzeggen. Ook is het goed dat we op de hoogte zijn van onderwerpen die gebed vragen over de hele wereld. En niet in algemene termen bidden voor bijv. het evangelisatiewerk.

Het moet niet voorspelbaar zijn, waar we voor bidden. Ook hierin moeten we ons laten leiden door de Heilige Geest. Toch kan het nuttig zijn gebedsonderwerpen voor de bidstond bekend te maken. Dit kan mondeling gedaan worden. En zusters kunnen bijvoorbeeld voor de samenkomst een gebedsonderwerp aan een broeder doorgeven. Het kan ook schriftelijk bekend gemaakt worden. Een broeder leest in zo'n geval de gevraagde gebedsonderwerpen voor, zodat eenieder een bepaalde nood bekend kan maken of voorbede kan vragen.

Samen bidden met volharding

Thuis kunnen we bidden vóór het bijbellezen en op andere momenten van de dag. Het is ook fijn om met anderen waarmee je een bepaald werk doet, eerst of regelmatig samen te bidden. Het is goed daar al jong mee te beginnen.

De temperatuur van ons geestelijk leven is tot het nulpunt gedaald, als we zelf niet meer bidden of niet meer met anderen voor elkaar bidden. Een thermometer geeft de temperatuur aan en de thermostaat kan de temperatuur doen stijgen. Zo kan het gebeuren dat een gelovige een thermometer is, waarop af staat te lezen dat de geestelijke omgevingstemperatuur laag is. Door de thermostaat op een hogere waarde te zetten, zal de temperatuur stijgen. Zo dienen alle christenen thermostaten te zijn.

Toen Spurgeon eens door bezoekers gevraagd werd naar de kracht van zijn prediking, nam hij hen mee naar een kelder onder de kerkzaal. Daar bevond zich een groep gelovigen in gebed. ‘Kijk, zei Spurgeon, dit is mijn krachtcentrale’.

Als het om jezelf gaat, moeten we niet door blijven bidden. We kunnen van de Heere Jezus leren dat Hij driemaal bad in Gethsemane, of God de drinkbeker aan Hem voorbij wilde doen gaan. Maar Hij zei: Niet wat Ik wil, maar wat U wilt (Mark. 14:32-41).

Ook Paulus bleef niet door bidden voor zichzelf, hij bad driemaal of God de doorn uit zijn vlees wilde wegnemen. Na het gebed wist hij wat Gods wil was (2 Kor. 12:2). Maar het is goed om voor en met anderen volhardend, en met enthousiasme te bidden. Zoals de eerste gemeente volhardend was in het gebed (Hand. 2:42).

Eerst danken, dan bidden

En als we bidden, dan beginnen we met te danken. ‘Ik dank mijn God, telkens als ik aan u denk, altijd in elk gebed van mij voor u

allen met blijdschap biddend' (Fil. 1:3). 'Laat in alles, door gebed en smeking met dankzegging, uw verlangens bekend worden bij God (Fil. 4:6). 'Wij danken de God en Vader van onze Heer Jezus Christus altijd, als wij voor u bidden' (Kol. 1:3).

De bijbelbespreking⁴

Lezen: Psalm 19:8-12

Het doel van de bijbelbespreking

De bijbelbespreking is een samenkomst waarin we ons in het bijzonder bezig houden met de leer, de uitleg van de Bijbel, zoals bij de Woordbediening de Bijbel in het bijzonder wordt toegepast met het doel dat we opgebouwd, vermaand en bemoedigd worden (1 Kor. 14:3).

Het doel van de bijbelbespreking is dat we de Heere Jezus beter leren kennen en ook alle plannen en gedachten die God ons in de Bijbel heeft geopenbaard. Dat niet alleen, de bespreking dient ook ertoe jezelf beter te leren kennen, want het Woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard en het dringt door ... (Hebr. 4:12-13).

Een toepassing maken met een bijbelgedeelte moet met Gods Woord in overeenstemming zijn. Een toepassing is geen leer of uitleg, dus eerst komt de leer en vervolgens de toepassing. Deze volgorde is belangrijk. Als we iets uitleggen op een bijbelbespreking en de juiste uitleg niet weten, moeten we niet verder gaan dan de Bijbel ons leert.

---

4   Verslag van de vierde landelijke bijbelbespreking op 25 juni 1994 te Apeldoorn over: 'De praktijk van het samenkomen'

Er is maar één goede uitleg, maar laten we nooit zeggen: ‘Ik heb de juiste uitleg’. Twee tegenstrijdige meningen kunnen dus niet juist zijn. Een uitleg heeft soms meerdere aspecten. Iemand die zegt: ‘Ik heb de juiste uitleg’, verkettert daarmee anderen met een andere uitlegging. We moeten ook luisteren naar de argumenten van anderen. Onze uitleg is zoals *wij* de teksten citeren en uitleggen. Ons kennen van en spreken over de Bijbel is altijd gebrekkig. We moeten daarom altijd openstaan voor nieuwe facetten, die we nog niet eerder hebben ontdekt. We moeten ook niet menen de wijsheid in pacht te hebben, want dan leer je nooit wat van anderen. Een gevaar van ‘onze’ uitleg is soms een reactie op de uitleg van gelovigen uit andere kringen, bijv. over het koninkrijk of het verbond.

Het Woord van God is het eeuwig blijvend Woord. We moeten echter altijd voor ogen houden tot wie een bepaald gedeelte in de eerste plaats is gericht en het altijd in dat verband bezien. Zo las een Israëliet het Oude Testament anders dan wij nu. Voor ons die nu leven in een bijzondere relatie met de Heere Jezus zijn andere bijbelgedeelten weer speciaal van toepassing. En straks in het Koninkrijk zullen weer andere bijbelgedeelten speciaal van toepassing zijn. Daarnaast staat dat alle Schrift door God is ingegeven, en nuttig is om te leren (2 Tim. 3:16-17).

De bijbelbespreking moet voor iedereen te volgen en begrijpelijk zijn. Het is daarom belangrijk dat het grote geheel, de samenhang waarin een gedeelte staat, duidelijk wordt uitgelegd. Daarom moeten we niet een bepaald punt eruit nemen en dit ter discussie stellen.

Hoewel we ons op de bijbelbespreking met ‘de leer’ bezighouden, moet er ook iets voor het hart gebracht worden. Tijdens deze besprekingen

komt in het bijzonder de gave van de leraar naar voren, maar toch moet ook elke broeder de mogelijkheid hebben een mening te uiten of vragen te stellen.

Vorbereiding van de bijbelbespreking

Zoals voor elke samenkomst geldt ook voor de bijbelbespreking dat we moeten vertrouwen op de leiding van de Heilige Geest. Maar dit betekent niet dat we maar af moeten wachten hoe de bespreking verloopt, en dat God ons wel woorden in de mond zal leggen. Dat hun woorden in de mond zouden worden gelegd om te spreken, vertelde de Heere Jezus aan de discipelen; en dat gold voor hen als ze voor koningen en stadhouders zouden worden gesteld ter wille van Zijn naam (Luk. 21:12-15).

Om het Woord van God aan anderen te kunnen uitleggen, moeten we dat Woord ook zelf kennen. Aan de bijbelbespreking gaat dus een voorbereiding vooraf. Als we iets aan anderen uitleggen, moeten we ook niet verder gaan dan we persoonlijk geleerd hebben uit de Bijbel; dus niet verder willen springen dan onze polsstok lang is.

God heeft aan de gemeente broeders met de gave van leraar gegeven. Deze leraars leggen de Bijbel zowel mondeling als schriftelijk uit. Van hun dienst kunnen andere gelovigen weer veel leren. Wat we van hen gehoord hebben, moeten we niet zonder meer napraten. We kunnen wel eens iemand citeren, maar willen wij anderen echt iets leren, dan moet wat we doorgeven ons geestelijk eigendom zijn geworden. Voor een goede voorbereiding is het dus belangrijk zelf de Bijbel te bestuderen en daarnaast als een hulpmiddel commentaren

van bijbelgetrouwe uitleggers te lezen. In het verleden stonden ‘de broeders’ bekend om hun bijbelkennis, dit kwam o.a. doordat ze lazen in de oude geschriften van broeders.

Sommigen denken dat het lezen van een commentaar van anderen niet nodig is, want zegt men: ‘De Bijbel is een compleet boek’. Wij hebben een vertaling uit de taal waarin de Bijbel geschreven is, en commentaren kunnen ons helpen de oorspronkelijke taal beter te begrijpen.

Bij de uitlegging op een bijbelbespreking ontstaan veelal meningsverschillen over wat we gelezen of gehoord hebben van anderen, wanneer we dit zelf niet goed hebben verwerkt, of als we maar één commentaar over een bepaald thema hebben gelezen. Het is dus belangrijk meerdere commentaren te gebruiken, zodat meerdere uitleggingen ons bekend zijn.

Het Woord van God wordt vergeleken met een onuitputbare mijn, waaruit allerlei kostbare schatten zijn te delven (Job 28:1-11). Als we commentaren van anderen lezen, kunnen dit voor ons mijnschachten zijn om naar de diepte af te dalen. We kunnen hier dan mogelijk verborgen schatten ontdekken. Zelf zouden we misschien dicht aan de oppervlakte blijven, maar nu kunnen we gebruik maken van de schacht die een mijnwerker met veel moeite heeft gedolven om op deze diepte te komen. Zijn we zelf op deze diepte aangekomen, dan kunnen we verdere gangen graven om de wonderen van Gods wet te aanschouwen en te genieten (Ps. 119:18, 162).

Het goed functioneren van de bijbelbespreking

Gods Geest geeft een duidelijke aanwijzing voor het uitleggen van de Schrift. Zo lezen we in Handelingen 8 dat Filippus zich bij de hoveling voegde; en uitgaande van wat deze las (Jes. 53), verkondigde hij hem Jezus. Naast de ander gaan staan, de Bijbel citeren en Jezus verkondigen, dat moet ook in onze manier van verklaren telkens naar voren komen.

Als we anderen iets duidelijk willen maken over wat de Bijbel leert, dan moeten we – als we de Schrift citeren – dit met stelligheid doen. Citeren we echter wat anderen in hun commentaren schrijven, dan moeten we dit met minder stelligheid doen. Als we een bijbelbespreking hebben, dan moeten we het Woord lezen, het onderzoeken en dit vergelijken met wat op andere plaatsen in de Bijbel erover is geschreven. Dit deden ook de Bereërs (Hand. 17:11).

We kunnen tijdens de bijbelbespreking een onderwerp of een bijbelboek in detail behandelen: hoofdstuk voor hoofdstuk of vers voor vers. De vraag is of we elk bijbelboek moeten bespreken, zoals bijv. Ezechiël, de kleine profeten, of elk onderwerp dat we tegenkomen. Ook hiervoor geldt dat we niet verder moeten springen dan onze polsstok lang is. We kunnen ook niet alle onderwerpen of bijbelboeken uitleggen, maar we kunnen wel de grote lijnen aangeven. Belangrijk is dat we bij de tekst of het onderwerp blijven, en dat de bespreking niet verzandt.

De bijbelbespreking moet begrijpelijk zijn

Het is ook belangrijk dat wat op een bijbelbespreking wordt gezegd door iedereen wordt begrepen, letterlijk en figuurlijk. Een mooi voorbeeld hiervan vinden we in Nehemia 8:

- er was eerbied voor het Woord van God en een oor om te luisteren;
- de mannen en de vrouwen gingen staan om te luisteren;
- Ezra, de priester en Schriftgeleerde, las voor uit het wetboek, dus hij liet de Bijbel in de eerste plaats zelf spreken;
- de Levieten onderwezen daarna het volk door het Woord van God duidelijk voor te lezen en te verklaren. Ze deden dit op een manier dat het begrepen werd, en er niet over de hoofden van de hoorders heen werd gesproken. De uitwerking van het Woord was duidelijk te zien in de reactie van het volk;
- de Levieten en de priesters kwamen zelf ook niet uit bepaalde zaken, en gingen naar Ezra. In kleine kring werden moeilijke zaken besproken en daarna keerden ze naar het volk terug om verdere uitleg te geven.

De uitwerking van de bijbelbespreking in ons leven

Op de bijbelbespreking kunnen sommige broeders een goede leerstellige uitleg geven door dieper op het onderwerp in te gaan. Terwijl andere broeders soms hele praktische opmerkingen maken.

Zowel de theorie als de praktijk komen op een goede bijbelbespreking naar voren.

Psalm 119 beschrijft de heerlijkheid van het Woord van God. Zijn verordeningen, normen en waarden, en de uitwerking die dit had in het leven van de dichter van de psalm. Daarom is ook het Woord van God voor ons zo belangrijk. Ook in ons leven moet gezien worden welke waarde dit voor ons heeft.

De bijbelbespreking moet ook vertroostend en opbouwend zijn. Dit kan gebeuren door iets van jezelf te laten zien, als je anderen iets wilt leren, en door te laten zien hoe het Woord jezelf ook heeft veranderd. Als je het Woord uitlegt, moet je dus niet alleen mooie dingen laten zien; maar jezelf kwetsbaar en transparant opstellen en het onderwerp niet afstandelijk bespreken. Op die manier blijft de bespreking levend, doordat je aantoont dat het mensen verandert.

De gemeente in Thessalonica was een jonge gemeente, waar de leer zwak was; maar hun leven was een christelijk leven waarover werd gesproken als een voorbeeld voor anderen. En van de gelovigen in Handelingen 12:24 werd gezegd, dat het Woord toenam en vermeerderde.

Ook in Kolosse werd bij de gelovigen gezien dat het Woord in hen vrucht droeg, en groeide (Kol. 1:6). Paulus schreef hun: 'Laat het woord van Christus rijkelijk in u wonen, terwijl u in alle wijsheid elkaar leert en terechtwijst met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, God prijzend in uw harten' (Kol. 3:16).

Zo moet het Woord van God ons ook in de bijbelbespreking aanzetten tot een evaluatie. Het moet door ons beleefd en geuit worden met

blijdschap, en gezien worden door anderen. Het grote doel van de bijbelbespreking is elkaar iets te leren, zodat de Heere Jezus gestalte in ons leven als gelovigen krijgt.

De broedervergadering

Ontstaan van de 'broedervergadering'

In de beginperiode van de gemeente (Hand. 15) kende men drie kringen van bestuur:

- apostelen;
- oudsten;
- de hele gemeente, maar geen specifieke kring van broeders die samen kwamen om te besturen en tot een besluitvorming als gemeente te komen.

Tijdens de beginperiode van de broederbeweging had men een aversie tegen oudsten, zoals die in de gevestigde kerken werden aangesteld en erkend. Wel erkende men het morele gezag van broeders, zoals dit in het begin van de gemeente functioneerde. In onze tijd kampen wij met een groot probleem. Vroeger was er moreel gezag in het algemeen. Nu wordt op bijna geen enkele wijze nog gezag erkend en geduld.

In de gemeente uit de Joden en de Samaritanen waren er oudsten. We lezen niet over hun aanstelling, maar er waren mannen met moreel gezag die de Schrift kenden en konden laten spreken. Op Kreta, in gemeenten uit de volken, werden in opdracht van Paulus met apostolisch gezag door Titus en door Timotheüs oudsten aangesteld. We leven nu in een tijd waarin het moeilijk is om oudsten

te herkennen en te erkennen, want wie maakt uit wie de oudsten zijn?

Toch erkennen we broeders met een gave als bijv. leraar; waarom durven we geen broeders als oudsten te erkennen? Soms willen we deze problemen niet aansnijden uit angst en door wantrouwen dat iemand zich gepasseerd voelt, hoewel er toch vergaderingen zijn waar broeders met moreel gezag als oudsten worden erkend. Principieel gezien is het zo dat een vergadering wordt bestuurd door de Heer door middel van oudere broeders, de oudsten. Veelal is nu de praktijk dat we een breder bestuur hebben, namelijk 'de broedervergadering'.

Broeders met de gave van besturen

De gemeente bestuurt dus niet zichzelf, maar God heeft het bestuur van de gemeente in handen gegeven van oudere broeders. Dat vinden we bijv. in Galaten 2:2. Paulus komt met apostolisch gezag in Jeruzalem en richt zich speciaal tot hen die in aanzien waren. Voor de zaak waar Paulus voor kwam, was wijsheid nodig. Daarom is het belangrijk gevoelige zaken te bespreken met oudsten, herders, mannen met ervaring. Deze bestuurders moeten contact houden met het geheel, want je kunt pas goed besturen als je weet wat er leeft en als je luistert naar iedereen.

Wie nemen aan de broedervergadering deel?

In sommige landen is het gebruikelijk dat een broeder op zekere leeftijd door andere broeders wordt uitgenodigd de broedervergadering bij

te wonen. In Nederland is het een gewoonte geworden, doordat er geen direct aanwijsbare oudsten zijn en de broeders gezamenlijk besturen, dat iedere broeder de broedervergadering kan bijwonen en zijn mening kan geven. Men denkt en doet alsof dit een vergadering is, waarop iedereen zijn zegje kan doen. Het is dan een samenkomst waarin 'het vlees' van de broeders het duidelijkst zichtbaar wordt.

Het kan gebeuren dat hele moeilijke dingen moeten worden besproken. Dan wordt soms aan jonge broeders geadviseerd om thuis te blijven. Ze horen dan dingen die ze beter niet kunnen horen. Mogelijk is het toch juist dat jongeren erbij zijn, want dan bedwingen de ouderen zich misschien meer. Bovendien moeten ook de jongeren van de ouderen leren moeilijke beslissingen te nemen, en leren op een geestelijke manier met elkaar om te gaan.

De andere zijde is dat bepaalde zaken zeker besproken moeten worden door 'oudsten'. De jongeren moeten niet met alles worden belast.

Wat bespreken we?

Verschillende onderwerpen hoeven niet op een broedervergadering besproken te worden, en niet alles hoeft door iedereen beslist te worden. En kan beter door verschillende commissies worden geregeld, zoals bijv.:

- lokaalbeheer;
- evangelisatiewerk enz.

Het is ook niet verstandig om herderlijke zaken te bespreken op een broedervergadering.

Een voorbespreking over de aanvraag van een gelovige die zijn plaats aan de tafel van de Heer wenst in te nemen kan bijv. nuttig zijn. Ook kan de inkomende en uitgaande correspondentie behandeld worden, of praktische problemen van algemene aard.

Hoe komen we tot een eensluidend besluit?

Eenstemmigheid in de besluitvorming is een ideaal dat moeilijk valt te realiseren, want we leven in een tijd waarin iedereen meent wat te moeten zeggen. Als we een beslissing nemen met meerderheid van stemmen kan dit verlamdend werken, want het wil niet altijd zeggen dat de meerderheid het juiste inzicht heeft. Een beslissing niet nemen, omdat één broeder altijd tegen is en de zaak blokkeert, zorgt voor een soort dictatuur. Zoals meestal ligt de waarheid in het midden: we hebben geen democratisch systeem, maar ook geen systeem dat zonder meer de leiders volgt.

Goed leiderschap wil zeggen: luisteren naar anderen. Een leider weet ook niet altijd direct de goede koers. Heel veel kunnen wij altijd nog leren van de geschiedenis in Handelingen 15, waar Paulus met afgevaardigden uit Antiochië in Jeruzalem raad komt vragen bij de oudsten en apostelen over een twistpunt. Wij kunnen nu niet meer naar de apostelen in Jeruzalem gaan, maar we kunnen wel naar broeders in andere plaatsen gaan om voorlichting, zodat de goede beslissing kan worden genomen. God heeft broeders met een gave van wijsheid gegeven ten behoeve van de gemeente.

Al spoedig ontstond er veel redetwist (vs. 7), maar toen stond Petrus op en gaf in een duidelijke, korte toespraak getuigenis van de dienst van Paulus. Het gevolg van de toespraak was dat de hele menigte zweeg (vs. 12). Daarna kregen Paulus en Barnabas de mogelijkheid om zich te verantwoorden en te getuigen van de grote wonderen die God door hen onder de volken had gedaan. Toen zij zwegen (vs. 13), nam Jakobus het woord en citeerde hoe vroeger Mozes en de profeten al hadden gesproken en gaf zo de gedachten van God weer. Dit had tot gevolg dat er een brief geschreven kon worden met instemming van de apostelen, de oudsten en de hele gemeente (vs. 22-29).

In een bespreking is het belangrijk *goed* te luisteren en proberen te begrijpen wat de ander wil zeggen. Laat iemand zichzelf in een bespreking teveel gaan, dan moet dit tegen hem gezegd worden. We kunnen van de besluitvorming in Jeruzalem ook leren dat er wel een eenheid van gemeenten is, maar geen eenvormigheid of uniformiteit van gemeenten. Door het erkennen van besluiten van andere gemeenten komt ook de onderlinge eenheid tot uitdrukking. Eenvormigheid wil zeggen dat er een plaatselijke verantwoordelijkheid is voor een bepaalde praktische invulling. De gemeente uit de Joden handelde anders dan de gemeente uit de heidenen.

Het is moeilijk om te gaan met iemand die tegen een bepaald besluit is, en die dan met het argument komt: 'Met mijn geweten kan ik dit niet overeenstemmen'. In zo'n geval is de gezindheid heel belangrijk. Is de broeder een dwarsligger, dan kan mogelijk een besluit genomen worden tegen de wens van de broeder in. Toch moet altijd per geval een zaak beoordeeld worden. Is er werkelijk een gewetensbezwaar, dan moeten anderen er rekening mee houden en kunnen ze beter

wachten en geduld oefenen. Degene die een gewetensbezwaar heeft, mag zijn bezwaar echter niet altijd aan anderen opleggen. Soms moet je jezelf bij een besluit neerleggen, om de ander niet iets op te leggen. Het kan echter ook zo zijn dat één broeder het juist ziet.

Toen Paulus naar Jeruzalem wilde reizen, probeerden de gelovigen uit Caesaría, ook Agabus, hem tegen te houden, maar Paulus liet zich niet tegenhouden. Toen ze zagen dat het ernst was met Paulus, lieten ze hem gaan en zeiden: ‘Moge de wil van de Heer gebeuren’ (Hand. 21:12-14).

Wij kunnen onze mening met argumenten weergeven, maar moeten een zaak toch overgeven aan de Heer als iemand niet overreed kan worden. Geestelijke gezindheid blijkt uit de woorden: ‘Moge de wil van de Heer gebeuren’. Soms kan men tijdens één vergadering bij onduidelijkheid niet tot een besluit komen. Dan is het goed op dat moment geen besluit te nemen, maar bij een volgende vergadering hierop terug te komen. We moeten onze mening niet van te voren vastleggen en ook anderen niet vóór de vergadering voor ons standpunt willen winnen, om als één front naar de broedervergadering te komen.

We zijn wel allen broeders, maar het is ook goed te luisteren naar ‘die ene broeder’ die dikwijls een goed oordeel heeft. We moeten als gelovigen één van zin zijn om de Heer te dienen; dan kan eenstemmigheid volgen. Niet *onze* belangen moeten worden gediend. Het komt erop aan dat God wordt verheerlijkt, en de gelovigen worden gediend (Fil. 1:20, 27; 2:2-4).

Kan een broedervergadering een besluit namens de gemeente nemen?

De broedervergadering kan een besluit niet namens de hele gemeente nemen. Besluiten kunnen wel voorgedragen worden door de broedervergadering, of door voorgangers, maar het uiteindelijke besluit moet worden genomen door de hele gemeente. Hoewel soms door enkelen een voorstel of een beslissing wordt verwoord, moet toch de hele gemeente achter dit voorstel staan. Dit komt vooral tot uiting bij het ontvangen van gelovigen in de gemeente, en bij het eventueel uitsluiten uit de gemeente van personen die zich één maken met geestelijke of morele zonden.

Hoe en wanneer houden we een broedervergadering?

Het leiderschap in de gemeente kan ook in de broedervergadering zichtbaar worden. Zo kan het nuttig zijn een gespreksleider te hebben om de onderwerpen en gesprekken te coördineren, zodat de broeders ieder hun mening kunnen geven. Het notuleren van de broedervergadering kan handig zijn, om op een later tijdstip nog eens na te gaan welk besluit genomen is en wanneer dat besluit genomen werd.

De frequentie waarmee broedervergaderingen worden gehouden, kunnen verschillend zijn. Vaak wordt er elke maand op een avond na de bidstond een broedervergadering belegd.

Een broedervergadering, of een gemeenteavond

Er bestaat een groot verschil tussen een gemeenschapsavond, en een gemeenteavond. Op een gemeenschapsavond kunnen broeders en zusters met verschillende doelstellingen samenkomen, bijv. om voorlichting te ontvangen over een verbouwing van het lokaal, of voor gezellige activiteiten enz.

Een gemeenteavond is echter een samenkomst van broeders en zusters, waar dezelfde normen gelden als in andere samenkomsten. Hoewel er veel wijze zusters en onervaren broeders zijn, is het in deze vergaderingen voor de zusters niet geoorloofd te spreken. God heeft het bestuur aan de mannen toevertrouwd, daarom moeten de zusters zwijgen. Willen ze iets zeggen of vragen, dan moeten ze dit thuis via hun man doen, of via een broeder, als ze geen man hebben.

Er zijn plaatsen waar de ene maand een broedervergadering wordt gehouden, en de volgende maand een gecombineerde avond van broeders en zusters. De ervaring leert volgens sommigen dat dit goed functioneert; de zusters kennen hun van God gegeven plaats. De zusters blijven op die manier ook op de hoogte van de genomen besluiten. God heeft dus met name het bestuur van de gemeente aan *oudsten* gegeven (Hand. 20:20-28). De gemeente vormt geen democratisch geheel; maar toch is het goed als iedereen zich betrokken weet, en op de hoogte is van de ontwikkelingen binnen de gemeente.

Fundamenteel en niet-fundamenteel kwaad⁵

Onderwerp: Kunnen we onderscheid maken tussen fundamenteel en niet-fundamenteel kwaad; en hoe gaan we hiermee om?

Hoe denkt God over zonde/kwaad?

Vroeger getuigde God reeds door de profeet Habakuk ervan hoe verschrikkelijk de zonde in Zijn ogen is: ‘U bent te rein van ogen om het kwade aan te zien, moeite (of: onrecht) kunt U niet aanschouwen’ (Hab. 1:13). En David zegt in Psalm 7:12-17 hoe God met de zonde handelt: ‘God is een rechtvaardige Rechter, een God Die iedere dag toornt’.

Zo wil God ook dat wij denken over kwaad in ons eigen leven en zonden die bij anderen openbaar worden. Iedere zonde is een vergrijp tegen de heiligheid van God en is daarom hoogst ernstig. Kwaad is kwaad, en zonde is zonde. Daarom is het heel belangrijk hoe wij hier tegenover staan. We moeten niet zo handelen als het volk Israël deed tijdens de periode van Richteren, toen eenieder deed wat goed was in zijn ogen, of zoals van de koningen van Israël moest gezegd worden: ze deden wat kwaad was in de ogen van de Heere.

---

5   Verslag van de vijfde landelijke broederbespreking op 29 oktober 1994 te Apeldoorn over: ‘De praktijk van het samenkomen’

Als men onverschillig is tegenover de kleinste zonde getuigt dit van een hart dat niet in gemeenschap met God leeft. Als er een zonde bekend is, is de gemeenschap met God verstoord. Dit geldt zowel voor iemand persoonlijk, alsook voor de gemeente (J.N. Darby).

Als we spreken over fundamenteel kwaad, dan bedoelen we daarmee: dingen die de fundamenten van het christelijk geloof aantasten. Dit kan zowel leerstellig als moreel kwaad zijn. Met leerstellig kwaad bedoelen we: het ontkennen of loochenen van de goddelijke inspiratie van de Bijbel, de zondeval van de satan en van de mens, de maagdelijke geboorte van de Heere Jezus, Zijn godheid, Zijn verzoeningswerk op het kruis enz. Met moreel kwaad bedoelen we o.a. het leven in zonde zoals hoererie, diefstal, liegen enz., wat God nadrukkelijk in Zijn wet verboden heeft.

Niet-fundamenteel kwaad bestaat niet, wel kunnen we over een bepaald punt verschil van inzicht hebben en daardoor anders handelen. We hebben het Woord van God, en ons geweten. Ons geweten echter wordt gevoed door de manier waarop wij de Bijbel lezen en horen uitleggen.

Hoe handelen wij met zonde bij onszelf, bij anderen, of in de gemeente?

Vele malen in ons leven worden wij met zonde geconfronteerd. Van belang is hoe wij hiermee handelen. Kwaad of zonde mogen wij nooit afzwakken. God gaf aan de satan over Job een prachtig getuigenis:

‘Niemand op aarde is als hij, zó vroom en oprecht, God vrezend en wijkend van het kwaad’ (Job 1:8).

Als we weten dat iets zondig is, dan moeten wij het nalaten. Sommige dingen worden met name genoemd in de Bijbel, en dan is het duidelijk hoe men moet handelen. Maar andere dingen worden niet met name genoemd en dan handelen we volgens ons geweten. Op dat moment kunnen er bepaalde verschillen ontstaan. Wat gelovigen in het ene land als zonde zien, zien ze in een ander land niet als zonde. In Engeland bijvoorbeeld rookt en drinkt een gelovige niet, terwijl men dit in Nederland bij matig gebruik niet als zonde ziet. In sommige landen ziet men het dragen van sieraden als werelds, dus zondig, terwijl men hier in andere landen geen kwaad in ziet. Belangrijk is dat we altijd een vrij geweten hebben.

Worden we met zonde geconfronteerd, dan moeten we hiermee altijd handelen, zelfs met de kleinste zonde. Dit geldt voor zonden die men zelf bedrijft, die men een ander ziet doen, of dat wat door de gemeente als zonde wordt bedreven.

Alleen reageren we niet steeds op dezelfde manier. Als iemand tegen ons zondigt, dan moeten we naar hem toegaan: ‘Overtuig hem tussen u en hem alleen, als hij luistert, hebt u uw broeder gewonnen. Luistert hij niet, neem dan twee of drie getuigen mee. Als hij nog niet hoort, zeg het aan de gemeente, als hij dan nog geen gehoor geeft, laat hij voor u een heiden of een tollenaar zijn’ (Matt. 18:15-17).

Wordt onszelf onrecht aangedaan, dan kunnen we beter onrecht lijden (1 Kor. 6:1-7), en het overgeven aan God (1 Petr. 2:22-23). Als iemand zondigt, dan moeten we hem proberen los te maken en

te scheiden van zijn zonde. Dit is een moeilijk werk, we kunnen dit alleen met een herderlijk hart en we moeten daarbij zien op onszelf, want ook wij kunnen in dezelfde zonde vallen (Gal. 6:1; Jak. 5:15-16).

Als we samen als gelovigen een dienst uitoefenen en daarbij een standpunt innemen, kan het gebeuren dat door verschil van inzicht een bepaalde dienst niet meer verder samen wordt verricht. Dit hoeft echter niet te betekenen dat men dan geen brood met elkaar kan breken.

Soms wordt er in de gemeente door gebrek aan kracht niet meer gehandeld met fundamenteel kwaad, bijv. sex buiten het huwelijk. Degenen die niet handelen, worden dan verontreinigd met de zonde van laksheid.

Een algemeen beginsel is dat God de schuldige straft. Bij de verovering van Ai leed Israël de nederlaag. Dit mogen we niet algemeen toepassen op de gemeente. Achan had van het gebannene genomen, maar de zonde van Jozua en het volk was dat ze zonder het aan God te vragen de stad Ai gingen bespieden en daarna aanvielen. Ze vertrouwden op het vlees. God liet hen dit door de nederlaag duidelijk voelen, en zei: 'Israël heeft gezondigd' (Joz. 7:1, 2, 11). Op de volkstelling door David volgde als oordeel van God de pest over het volk (2 Sam. 24:1, 14). Uit 1 Kronieken 21:1 blijkt echter dat ook het volk schuldig was.

Zelfs het kleinste beetje kwaad verontreinigt een vergadering, wanneer zij weigert het te oordelen, maar het grootst denkbare kwaad verontreinigt een vergadering niet, zolang zij zich niet ervan bewust

is. Het wordt pas een verontreiniging, zodra zij zich dat kwaad bewust wordt en weigert het te oordelen (J.N. Darby).

Wat is bijbelgetrouw?

We spreken van een bijbelgetrouw christen, als hij het gezag van de Bijbel als goddelijk gezag in zijn leven erkent en zich hierdoor wil laten leiden. Gelovigen uit een andere kring leggen bepaalde bijbelgedeelten soms anders uit. Wij kunnen dit een verkeerde interpretatie vinden van de Bijbel, maar laten we niet vergeten dat we binnen onze kring over bepaalde bijbelgedeelten ook van mening verschillen.

We kunnen verschillen van mening over bijv. de manier van samenkomen, het aanstellen van voorgangers of van oudsten. Dit mag echter nooit een breekpunt zijn om met deze gelovigen Avondmaal te houden. Gelovigen die het ernstig menen met God in hun leven, moeten wij toch aanvaarden.

Een kenmerk van een bijbelgetrouw christen is o.a. dat hij niet naar een kerk gaat waar het Woord van God wordt aangetast. Een bepaalde kerk kan landelijk ver van het Woord van God zijn afgeweken, maar plaatselijk kan men, als deel van zo'n kerk, toch bijbelgetrouw zijn (bijv. de gereformeerde bond in de Hervormde kerk). Gelovigen in zo'n groep hebben zich van het grote geheel afgezonderd naar hun overtuiging. Al delen wij hun mening niet, toch hebben wij dit te respecteren.

Er kan niet van iemand gezegd worden dat hij ongehoorzaam is, als hij bepaalde dingen niet weet. Een moeilijkheid is om iemand te overtuigen dat bijv. het aanstellen van oudsten verkeerd is, omdat ze in de Bijbel op een bepaalde plaats wel werden aangesteld. We kunnen niet zeggen dat dit werkelijk zonde is. Dit is gewoon een verschil in uitleg.

Een gelovige behoort gedoopt te zijn, maar verschil in doopopvatting mag geen reden zijn om een gelovige niet te ontvangen. Maar zegt iemand dat hij gedoopt is met de geestelijke doop of onder de vlag, zoals bij het Leger des Heils, dan moet zo iemand uit de Bijbel worden onderwezen wat de christelijke doop inhoudt. Om zo'n gelovige te kunnen ontvangen, is het van belang te zien hoe men hierop reageert. Men moet in een gesprek altijd erachter zien te komen of men de Bijbel serieus neemt als het Woord van God, waarvoor men zich wil buigen.

Nog een kenmerk van een ware gelovige is dat hij de Heere Jezus werkelijk lief heeft. Dat kan soms in een korte ontmoeting al duidelijk worden. Zo had een broeder tijdens evangelisatiewerk in België een ontmoeting met een katholieke gelovige. Toen deze man een traktaat kreeg, keek de onbekende de broeder met stralende ogen aan en vroeg hem: 'Meneer, hebt u ook de Heere Jezus lief?' Zo herkenden twee broeders elkaar in de Heer.

Hoe gaan we om met gelovigen die volgens onze begrippen een onjuist inzicht bezitten. Kunnen wij hen ontvangen aan het avondmaal?

Het avondmaal wordt gevierd aan de tafel van de Heer, het is dus niet de tafel van de broeders. Wij dienen alle gelovigen te ontvangen die de Heer ook zou ontvangen. Daarom moeten wij hier altijd zorgvuldig mee omgaan. Het ontvangen van gelovigen en de gemeentelijke tucht veronderstellen inzicht in wie wel en wie niet aan het avondmaal kunnen deelnemen. Dit vereist geestelijk inzicht en moet ons aansporen onszelf geestelijk te oefenen. Daarom moeten we loskomen van gemakzucht en samen als gelovigen de wil van de Heer zoeken.

Soms is het heel moeilijk om te handelen volgens de Schrift, en handelt men fout. Het komt voor dat als wij als gelovigen een zonde niet oordelen, God Zelf ingrijpt. Wij kunnen een fout maken door een bijbelgetrouwe gelovige niet te ontvangen, en we kunnen een fout maken door iemand te ontvangen die de Heer zou weigeren.

Aan de ene kant hebben we vrijmoedigheid nodig om iemand toe te laten tot het avondmaal, en aan de andere kant moeten we vrijmoedigheid hebben om iemand te weigeren. Het dient echter een uitzondering te zijn dat men geen vrijmoedigheid heeft om een gelovige te ontvangen aan het avondmaal. We zijn soms eerder afwijzend dan wervend. Het gebeurt dat men liever tien gelovigen buiten laat staan, die eigenlijk ontvangen moesten worden, dan dat men één gelovige binnenlaat waar twijfel over is.

We moeten ons niet volledig willen afschermen en heiliger willen zijn dan God. We moeten zeker uiterst voorzichtig zijn, maar als wij onachtzaam zijn geweest en iemand hebben ontvangen die niet thuishoort in de gemeente, zal het wel blijken doordat deze persoon zelf weg gaat. Zoals in 1 Johannes 2:19 staat: 'Er waren vele verleiders, maar ze zijn van ons uitgegaan'.

De besprekingen hier zijn geen richtlijnen voor wie wel en wie niet kunnen aanzitten, maar een aanzet dat men zich persoonlijk en gemeenschappelijk moet oefenen. Het kan zijn dat aan onze geestelijke gezindheid iets moet veranderen om verschillende zaken juist te kunnen beoordelen. Het nemen van een beslissing is leerstellig niet moeilijk, maar geestelijk wel. Het kan zijn dat we persoonlijk geen vrijmoedigheid hebben om iemand te ontvangen, maar andere broeders wel. Dan moet dit altijd bespreekbaar zijn. Het is belangrijk dat we onze eventuele bezwaren ook duidelijk kunnen overbrengen, vooral aan jongeren.

In het verleden is al uitvoerig gesproken over de beginselen van het samenkomen. De voorwaarden die het Woord van God stelt om iemand te ontvangen zijn:

- is het een gelovige?
- is de gelovige vrij van leerstellig kwaad?
- is de gelovige vrij van moreel kwaad?
- heeft de gelovige geen gemeenschap met de zonden van anderen?

Verbinding met kwaad wil eigenlijk zeggen: Heeft men gemeenschap met de zonde van anderen? Als iemand uit een andere geloofsgemeenschap deel wil nemen aan de broodbreking, misschien

maar voor één keer, dan moet er tijd zijn om dit te bespreken; dus niet gehaast en op het laatste moment.

Als we iemand ontvangen, moet er genoegzaam getuigenis kunnen worden gegeven door minstens twee broeders die het vertrouwen van de vergadering hebben. Hoe een gesprek moet worden gevoerd, is niet precies aan te geven. In het gesprek moet echter duidelijk worden geproefd dat de persoon die te kennen geeft brood te willen breken, aan de vier eerder genoemde voorwaarden voldoet.

Als er geen duidelijkheid is na dit gesprek, moet het geen schande zijn even te wachten; of andere broeders nog een bezoek te laten maken. Voorzichtigheid is geen geestelijke luiheid. We balanceren soms op een moeilijke grens.

Hoewel we geen hartenkenners zijn, moet in het gesprek duidelijk worden dat we met een bijbelgetrouwe gelovige te maken hebben. Als er twijfel is over zijn wandel, kan men contact opnemen met de gelovigen waarmee deze persoon samenkomt. Het kan ook zijn dat de gelovige bekend is bij plaatselijke gelovigen, het is dan goed dat zij een getuigenis over deze persoon geven. Een gesprek dat met iemand wordt gevoerd over het aanzitten, mag geen theologisch dispuut zijn. Ook mag men anderen niet verketteren, maar altijd moet geproefd worden wat de motieven zijn waarom iemand brood wil breken.

Als we iemand niet kunnen ontvangen, is het belangrijk dit op een juiste manier bij de ander over te brengen en hem te wijzen op de consequentie van ons handelen als christenen. Ook mogen we gelovigen die de wens te kennen geven brood met ons te willen breken, geen strengere criteria opleggen dan we zelf hanteren. Als

een onbekende de samenkomst bezoekt, moet er voor zo iemand duidelijkheid geschapen worden bij het binnenkomen, zodat iemand niet zonder meer het brood en de beker aan zich ziet voorbijgaan. De koster of andere broeders dienen de gast op een goede manier in te lichten.

We hebben als broeders en zusters van de ‘Vergadering’ een manier van samenkomen waarvan we in het algemeen overtuigd zijn dat die naar de wil van God is; en we willen die in praktijk brengen. We kunnen wel de mening van iemand respecteren die dit anders ziet, maar we willen zelf deze manier van samenkomen handhaven. Dit houdt in dat, voordat iemand kan aanzitten aan de tafel van de Heer, een onderzoek moet plaatsvinden en men zich onder de tucht van de gemeente stelt. In veel andere kringen wordt eenieder ontvangen en dient men slechts zichzelf te beproeven. Blijkt dan achteraf dat er zonden in het leven van deze persoon openbaar worden, dan wordt er tucht toegepast; terwijl deze persoon nooit openlijk door de gemeente is ontvangen.

We maken geen propaganda om gelovigen te laten aanzitten aan de tafel van de Heer, maar soms heeft iemand die reeds lang de samenkomsten bezoekt een aansporing nodig. We kunnen met name jongeren onderwijzen, zodat zij ook gaan inzien wat het voor de Heer betekent dat iemand Zijn dood verkondigt.

Het gebeurt ook wel dat iemand zijn plaats aan de tafel van de Heer wil innemen, en dat we dan denken: Als we zo’n moeilijk persoon toelaten, daar krijgen we moeilijkheden mee. Laten we niet vergeten dat ook een moeilijke broeder opgevoed moet worden. God wil ons

soms juist door zo'n broeder of zuster verdraagzaamheid en geduld leren.

Zoals alles in de gemeente van God, moet ook het ontvangen van gelovigen telkens in afhankelijkheid van de Heer gebeuren. Dit vergat Jozua, toen de Gibeonieten naar hem toekwamen (Joz. 9:14). Laten wij opletten dat wij deze fout niet maken, en bidden om wijsheid en vragen naar de wil van de Heere. Dit kan ons voor veel misstappen behoeden.

Hoe gaan we om met moreel verval?

Het huwelijk

Het morele verval dat zich in de laatste dagen zou openbaren, waarvoor Paulus reeds waarschuwde, hier leven we nu midden in. Rondom ons in de wereld zien we hoe de mensen God zelfs in hun denken verwerpen, en meer liefhebbers van genot zijn dan van God (2 Tim. 3:1-4, Rom. 1:26-32).

Steeds meer worden we geconfronteerd met ontwrichte gezinnen; huwelijken worden verbroken en zondige relaties worden aangegaan. Normen en waarden vervagen en wat tot voor kort alleen in de wereld voorkwam, dringt helaas nu ook de christenheid binnen.

Voor ons als gelovigen persoonlijk en als gemeente is het daarom heel belangrijk dat wij ons niet laten meeslepen door de tijdgeest en ons distantiëren van dingen die het Woord van God zonde noemt; en dat we dit Woord vasthouden. Het huwelijk is een instelling van Godswege. In onze moderne samenleving wordt het huwelijk echter door velen niet meer hoog gehouden en wordt het gezien als een uitvinding van Napoleon. De huwelijksband speelt een grote rol in de samenleving, en in ons geloofsleven. Het huwelijk is namelijk een beeld van Christus en Zijn gemeente, en dit vormt een bijzondere

eenheid. De man moet zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen (Gen. 2:22-24). God gaf aan Adam één vrouw, zijn eigen vrouw. Vele eeuwen lang is het huwelijk een zegen en een cel van liefde en geborgenheid voor velen geweest.

In alle culturen speelde de huwelijksvoltrekking een duidelijke rol, al was de manier waarop het werd voltrokken verschillend. Het huwelijk werd in het openbaar ten aanschouwen van getuigen gesloten. Het was dan duidelijk voor de hele gemeenschap dat vanaf dit moment een jongen en een meisje een echtpaar vormden. Veelal ging dat ook gepaard met een bruiloftsmaal (Gen. 29:22; Joh. 2:1-10; Ruth 4:9-11). In Afrika in de vorige eeuw sprong het bruidspaar ten aanschouwen van getuigen over een bezemsteel, deze sprong werd dan beschouwd als de huwelijksvoltrekking.

Een bepaalde bedoeïenenstam had weer een andere gewoonte. Het bruidspaar ging samen een tent binnen. Buiten stonden de getuigen. Als het paar naar buiten kwam, dan werden ze als gehuwd beschouwd, de ceremonie was voorbij en het feest kon beginnen.

Het burgerlijk huwelijk dateert in Nederland vanaf de 16e eeuw. Dit wordt door de overheid voltrokken. Men neemt elkaar ten aanschouwen van getuigen aan als wettige echtgenoot of echtgenote en men belooft elkaar trouw. Als de overheid het huwelijk afschaft, zullen gelovigen toch een huwelijk sluiten ten aanschouwen van getuigen. In veel landen kent men geen burgerlijk huwelijk en wordt het huwelijk door 'geestelijken' voltrokken. In de vergaderingen in Amerika en Canada fungeren de daar aangewezen broeders als ambtenaar van de burgerlijke stand.

In de wereld van nu vinden velen het heel normaal en praktisch dat men eerst een periode samenwoont. Pas als men voldoende geld heeft en zeker weet dat men genoeg van elkaar houdt, trouwt men. Velen trouwen niet, omdat ze elkaar geen trouw kunnen of durven beloven en houden zo de achterdeur open om snel weer uit elkaar te kunnen gaan. Het komt ook wel voor dat men uit financieel oogpunt besluit niet te trouwen; men sluit dan een samenlevingscontract af. Dit is echter geen huwelijk en men leeft in zonde. Geslachtsgemeenschap hoort thuis in het huwelijk, buiten het huwelijk noemt de Bijbel dit hoererij.

In een vorige generatie dacht men dat seksualiteit een noodzakelijk kwaad was, en ertoe diende om de voortplanting in stand te houden. De man en de vrouw hebben echter elkaar gekregen als een geschenk van God, en mogen daarom samen van elkaar genieten. Vele aspecten van het seksuele leven worden in de Bijbel behandeld, o.a. in Leviticus 18 en 20. Ouders hebben de verantwoordelijkheid dit aan hun kinderen voor te leven en te leren (Deut. 6:4-9). Het kan moeilijk zijn dit op de juiste manier te doen. Vroeger werd door de ouders bij de opvoeding van de kinderen weinig of geen seksuele voorlichting gegeven, maar daar mogen wij ons niet achter verschuilen. We mogen dankbaar zijn voor de openheid die er is in Nederland om deze dingen te bespreken. Toch kunnen we hierin geremd worden, doordat we veel dingen zelf niet goed hebben verwerkt. Gelukkig is er veel goede lectuur over dit onderwerp.

Een goede verhouding met elkaar in het huwelijk en als gezin is heel belangrijk. Om een verhouding goed te houden, moeten we hieraan

werken. De mannen dienen zich af te vragen: Zien we in onze vrouw nog steeds wat we in haar zagen toen we elkaar leerden kennen?

Hebben we in ons huwelijk gefaald, dan moeten we dit aan elkaar en aan God belijden. Het Woord van God kan ons helpen samen opnieuw te beginnen, maar soms hebben we daarbij een vertrouwenspersoon nodig.

Ongelovige kinderen

Er bestaat voor gelovige ouders geen garantie dat hun kinderen, als ze volwassen worden, de Heere Jezus leren kennen. Dit kan veel verdriet opleveren, vooral als ze niet meer willen luisteren en duidelijk hun eigen weg gaan. Een dochter van achttien jaar, die naar een disco gaat, kun je niet dwingen dit niet te doen. Doen ze dingen die zondig zijn, dan moeten we hun dit duidelijk zeggen en laten merken dat we hier veel verdriet van hebben.

Soms is het moeilijk om hen in het gezin te handhaven, voor wanneer ze jongere kinderen duidelijk beïnvloeden en hierdoor tweespalt in het gezin ontstaat. Het gebeurt zelfs dat ouders niet meer mogen/kunnen bidden of bijbellezen in aanwezigheid van hun kinderen.

Belangrijk is echter te proberen het contact open te houden, zonder met hen mee te gaan. Als kinderen gaan samenwonen of voorechtelijk geslachtsverkeer hebben, moeten ouders dit zeker niet goed praten.

Een vriend die luistert

Seksuele problemen komen niet alleen buiten het huwelijk voor, maar ook in het huwelijk is veel seksuele nood. Seksualiteit moet geleerd worden, dit duurt soms jaren. Soms is er veel mis onder de oppervlakte. Er zijn veel ontwrichte gezinnen of situaties. Nu wil God ook gelovigen gebruiken om leiding en raad te geven, zodat deze personen leren aan de hand van de Bijbel hoe ze moeten handelen in hun situatie. In de gemeente moet een sfeer zijn, waarin men met problemen naar een broeder of zuster kan gaan om de dingen vertrouwelijk te bespreken. Jongeren en pas-getrouwden verlangen ernaar dat ouderen hen helpen met bepaalde problemen.

Een vertrouwenspersoon moet echter wel de hem toevertrouwde geheimen voor zich kunnen houden, zoals in de Rooms-katholieke kerk de biechtvader nooit aan derden mag doorgeven wat hem wordt opgebiecht. Een gesprek kan veel opluchten. Zijn er zonden begaan, dan kan men dit belijden en kan men voor en met elkaar bidden (Jak. 5:16). Makkelijk is het om het kwaad eruit te gooien. Belangrijk is pastoraal ermee om te gaan. Het kwaad noemen is één, maar helpen om met God en met de broeders en zusters in het reine te komen is twee.

Als we een groot probleem hebben, is het fijn als we een vriend(in) hebben waaraan we ons verhaal kwijt kunnen. Dit kan in een gesprek van man tot man, of vrouw tot vrouw. Zo iemand hebben we allemaal nodig. Het mooiste in onze huwelijksrelatie is, als we een echtvriend of echtvriendin voor elkaar zijn en samen alles kunnen bespreken.